

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2021

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa, perhepäivähoidossa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuorohoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatuslaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatuslain mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoitossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään. Varhaiskasvatuslaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2021 ammattitaitoisen kasvatus- ja hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisään-

tyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kysynnän lisääntyminen vaatii määräaikaisten perhepäivähoitajien (2 kpl) palkkausta myös tulevilla talousarviovuodella. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen edellyttää vähintään yhden osa-aikaisen työntekijän palkkaamisen. Varhaiskasvatuksen kuraattoripalveluihin varataan 1 pv/vko. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut 1 pv/kk ostetaan Kangasalan kunnalta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelutarve on lisääntynyt ja varaudutaan nostamaan ostettava määrä 2 pv/kk.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty useita hankerahoituksia toimintavuodelle 2020-2021. Hankerahaa on saatu mm. koronan haitallisten vaikutusten ehkäisyyn ja tasa-arvon edistämiseen. Saaduilla hankerahoilla on lisätty henkilöstöresurssia, hankittu koulutusta ja tehty välinehankintoja. Sivistystoimenjohtaja hakee aktiivisesti uutta rahoitusta myös vuoden 2021 aikana.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2021	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Tarjoamme laadukasta ja turvallista varhaiskasvatusta kaikille lapsille ja perheille	Varhaiskasvatuksen käyttöaste Asiakastyytyväisyyskyselyt
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely Koulutuspäivien määrä

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

TOIMIALA:	TP2019	TA 2020 +	TA	Muutos-%	TS 2022	TS 2023
Varhaiskasvatus	€	muutos	2021	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	1 280					
Maksutulot	52 706	57 700	69 500	20,5 %	70	70
Tuet ja avustukset		25 000				
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	53 986	82 700	69 500	-16,0 %	70	70
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	576 246	581 600	582 770	0,2 %	583	583
Palvelujen ostot	43 807	28 570	26 570	-7,0 %	27	27
Aineet, tarvikkeet, tavarat	36 654	8 950	6 950	-22,3 %	7	7
Avustukset	55 076	50 000	45 000	-10,0 %	45	45
Vuokramenot	40					
Muut menot	-977					
menot yhteensä	710 847	669 120	661 290	-1,2 %	662	662
TOIMINTAKATE (netto)	-656 862	-586 420	-591 790	0,9 %	-592	-592
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	6 660	6 840	11 420	67,0 %	11	11
Tulot						
Menot	219 007	233 730	233 730	0,0 %	234	234
KOKONAISTULOT	53 986	82 700	69 500	-16,0 %	70	70
KOKONAISMENOT	936 514	909 690	906 440	-0,4 %	907	907
NETTO KUSTANNUS	-882 528	-826 990	-836 940	1,2 %	-837	-837
Vakituisen henkilöstö	8,82	10,40				
Tilapäinen henkilöstö	4,42	2,84				

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevä henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan kaikilla vuosiluokilla uusien opetussuunnitelmien mukaan. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä.

Yhtenäiskoulussa kiinnitetään lukuvuonna 2020-2021 erityistä huomiota niin yksilön huomioimiseen kuin yhteiseen hyvinvointiin. Tavoitteisiin pyritään ohjaamalla oppilaita/opiskelijoita tunnistamaan omat tapansa oppia, asettamaan itselleen tavoitteita ja arvioimaan niiden saavuttamista. Hyvinvointia lisäävät omien voimavarojen tunnistaminen, viihtyisä ja toimiva oppimisympäristö sekä yhdessä tekeminen. Lukuvuonna 2020-2021 painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen*. Oppilailta mm. kysytään toiveita ja heidät otetaan mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Koulussa panostetaan oppilaskuntatyöhön, nuorten kannustamiseen ja vaikutusmahdollisuuksiin. Koulun toimintaa kehitetään oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön antaman palautteen perusteella.

Yhtenäiskoululle on myönnetty useita hankerahoituksia lukuvuodelle 2020-2021. Hankerahaa on saatu mm. koronan haitallisten vaikutusten ehkäisyyn, tasa-arvon edistämiseen, lukiolaisten liikuttamiseen ja tutor-opettajatoimintaan. Saaduilla hankerahoilla on lisätty henkilöstöresurssia ja tehty mm. tablettihankintoja. Sivistystoimenjohtaja hakee aktiivisesti uutta rahoitusta myös vuoden 2021 aikana.

Koronapandemian mukanaan tuomiin muutoksiin mm. koulupäivien järjestelyissä pyritään vastamaan mahdollisimman hyvin huomioiden paikallinen tilanne. Koululle on laadittu valmiussuunnitelma.

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä. Uuden kulurakennuksen rakentaminen vuonna 2021 on yksi vetovoimaa lisäävä tekijä.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Jämsän sosiaali- ja terveystoimen sekä Jämsän sivistystoimen kanssa. Koulupsykologipalvelut toteutetaan yhteistyössä psykologipalvelu Poijun kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2021	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Tarjoamme laadukasta ja turvallista opetusta kaikille lapsille ja nuorille	Oppilaiden ja opiskelijoiden tyytyväisyyskyselyt
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Henkilöstön tyytyväisyyskysely Koulutuspäivien määrä

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

TOIMIALA:	TP2019	TA 2020 +	TA	Muutos-%	TS 2022	TS 2023
Yhtenäiskoulu	€	muutos	2021	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	21 651	21 810	21 810	0,0 %	22	22
Maksutulot	5 311	500	500	0,0 %	1	1
Tuet ja avustukset	26 230	42 500	22 500	-47,1 %	45	45
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	53 193	64 810	44 810	-30,9 %	68	68
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	1 640 677	1 664 970	1 768 940	6,2 %	1769	1769
Palvelujen ostot	486 665	317 010	412 010	30,0 %	412	412
Aineet, tarvikkeet, tavarat	77 845	84 870	82 420	-2,9 %	82	82
Avustukset	1 000					
Vuokramenot	20 600	33 000	33 000	0,0 %	4	4
Muut menot	2 497	2 620	2 620	0,0 %	3	3
menot yhteensä	2 229 284	2 102 470	2 298 990	9,3 %	2270	2270
TOIMINTAKATE (netto)	-2 176 091	-2 037 660	-2 254 180	10,6 %	-2202	-2202
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset						
Tulot						
Menot	629 712	584 360	593 940	1,6 %	630	630
KOKONAISTULOT	53 193	64 810	44 810	-30,9 %	68	68
KOKONAISMENOT	2 858 996	2 686 830	2 892 930	7,7 %	2900	2900
NETTO KUSTANNUS	-2 805 803	-2 622 020	-2 848 120	8,6 %	-2 832	-2 832
Vakituisen henkilöstö	24,00	24,77				
Tilapäinen henkilöstö	11,25	11,25				

Elämänlaatu palvelut

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja, vastaava kirjastonhoitaja (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatu palvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistyksen kokemiseen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikunnanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kirjaston toimintaan. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Tällä hetkellä ovat käynnissä ikäihmisten ja varhaiskasvatuksen 3-vuotiset liikuntahankkeet. Liikuntapaikkarakentamiseen haetaan uusia rahoituksia sekä Leaderistä että aluehallintovirastolta. Vuonna 2021 on tarkoitus investoida mm. senioripuistoon.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita. Nuorisopalveluille etsitään uusia toimitiloja, joissa toimintaa voidaan toteuttaa laadukkaasti. Nuorisohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään vastaavan kirjastonhoitajan johdolla. Nimike muutetaan myöhemmin kirjasto- ja kulttuuripalveluiden esimieheksi. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa kehitystä. Kirjaston palvelua kehitetään tehostamalla omatoimikirjaston käyttöä ja päivittämällä asiakaskoneita yms. Kulttuuritoimi koordinoi Tampere 2026 -kulttuuripääkaupunkihakua Kuhmoisten osalta.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla		
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2021	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme yllä monipuolisia harrastamispaikkoja ja autamme harrastusmahdollisuuksien koordinoinnissa ja markkinoinnissa. Keskitymme erityisesti liikuntaharrastusten kehittämiseen	Tarjoamme laadukkaita kirjastopalveluita ja kehitämme kulttuuritoimintaa Tarjoamme monipuolisia liikunta- ja nuorisopalveluita sekä panostamme liikuntapaikkoihin	Asiakastyytyväisyyskyselyt Asiakasmäärät
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely Koulutuspäivien määrä
Kannustamme kuntalaisia osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä	Nuorten kuuleminen	Osallistuminen toimielinten kokouksiin /aloitteet

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

TOIMIALA:	TP2019	TA 2020 +	TA	Muutos-%	TS 2022	TS 2023
Elämänlaatu palvelut	€	muutos	2021	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	9 778	1 000	11 000	1000,0 %	11	11
Maksutulot	22 738	14 350	15 350	7,0 %	15	15
Tuet ja avustukset	7 320	14 900	6 000	-59,7 %	6	6
Vuokratulot						
Muut tulot	2 030		6 450		6	6
tulot yhteensä	41 867	30 250	38 800	28,3 %	38	38
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	350 460	343 570	338 210	-1,6 %	338	338
Palvelujen ostot	95 510	86 570	93 070	7,5 %	93	93
Aineet, tarvikkeet, tavarat	55 481	57 570	47 570	-17,4 %	48	48
Avustukset	3 904	8 500	6 500	-23,5 %	7	7
Vuokramenot	4 462	4 800	4 800	0,0 %	5	5
Muut menot	798	580	580	0,0 %	1	1
menot yhteensä	510 615	501 590	490 730	-2,2 %	492	492
TOIMINTAKATE (netto)	-468 749	-471 340	-451 930	-4,1 %	-454	-454
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	32 470	32 470	32 540	0,2 %	32	32
Tulot						
Menot	77 601	76 220	76 220	0,0 %	76	76
KOKONAISTULOT	41 867	30 250	38 800	28,3 %	38	38
KOKONAISMENOT	620 686	610 280	599 490	-1,8 %	600	600
NETTO KUSTANNUS	-578 819	-580 030	-560 690	-3,3 %	-562	-562
Vakituisen henkilöstö	5,12	7,79				
Tilapäinen henkilöstö	2,67	0,00				

Ruokapalvelut

Vastuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on laeilla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukkailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi jakelukeittiö ja kolme valmistuskeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa tällä hetkellä käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu KuntaPro Oy:n toimesta. Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut.

- Kuhmoisten palvelutalon asiakkaiden ja henkilökunnan ateriat sekä kotiateriat
- Terveysaseman potilaiden ja henkilöstön ateriat
- Toimintakeskuksen ja asuntolan lounaat
- Päiväkodin ateriat
- Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuositusten mukaista ruokaa. Ruokalistasuunnittelu perustuu aina viimeisimpiin valtion ravitsemusneuvottelukunnan ravitsemussuosituksiin. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset, syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskelijaruokailusuositus, ikääntyneiden ravitsemussuositukset sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Jamix atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2021	Mittari/arviointikriteeri
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Tarjoamme laadukasta ja maittavaa ruokaa	Päiväkodin ja yhtenäiskoulun tyytyväisyyskyselyt
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Ateriapalvelut tuotetaan ravitsemussuositusten mukaisesti Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely Oiva-raportit ja asiakastyytyväisyyskyselyt Koulutuspäivien määrä

Budjettirahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

TOIMIALA:	TP2019	TA 2020 +	TA	Muutos-%	TS 2022	TS 2023
Ruokapalvelu	€	muutos	2021	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	614 644	621 500	630 000	1,4 %	630	630
Maksutulot						
Tuet ja avustukset	3 041	2 000	2 000	0,0 %	2	2
Vuokratulot						
Muut tulot						
tulot yhteensä	617 685	623 500	632 000	1,4 %	632	632
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	359 258	374 790	413 430	10,3 %	413	413
Palvelujen ostot	89 592	92 780	92 280	-0,5 %	93	93
Aineet, tarvikkeet, tavarat	255 556	242 100	242 100	0,0 %	242	242
Avustukset						
Vuokramenot	1 110	1 000	1 000	0,0 %	1	1
Muut menot	130	180	180	0,0 %		
menot yhteensä	705 646	710 850	748 990	5,4 %	749	749
TOIMINTAKATE (netto)	-87 961	-87 350	-116 990	33,9 %	-117	-117
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	14 937	10 070	9 320	-7,4 %	10	10
Tulot	205 145	190 140	199 720	5,0 %	200	200
Menot	73 189	73 410	73 410	0,0 %	73	73
KOKONAISTULOT	822 829	813 640	831 720	2,2 %	832	832
KOKONAISMENOT	793 772	794 330	831 720	4,7 %	832	832
NETTO KUSTANNUS	29 057	19 310	0	0,0 %	0	0
Vakituisen henkilöstö	8,12	8,12				
Tilapäinen henkilöstö	1,00	1,00				
SIVISTYSTOIMI						
YHTEENSÄ	€	€	€	edell. ta	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot:						
Myyntitulot	647 354	644 310	662 810	2,9 %	663	663
Maksutulot	80 755	72 550	85 350	17,6 %	86	86
Tuet ja avustukset	36 591	84 400	30 500		53	53
Vuokratulot	0	0	0		0	0
Muut tulot	2 030	0	6 450		6	6
tulot yhteensä	766 730	801 260	785 110	-2,0 %	808	808
Toimintamenot:						
Henkilöstömenot	2 926 641	2 964 930	3 103 350	4,7 %	3 103	3 103
Palvelujen ostot	715 574	524 930	623 930	18,9 %	625	625
Aineet, tarvikkeet, tavarat	425 537	393 490	379 040	-3,7 %	379	379
Avustukset	59 980	58 500	51 500	-12,0 %	52	52
Vuokramenot	26 212	38 800	38 800	0,0 %	10	10
Muut menot	2 449	3 380	3 380	0,0 %	4	4
menot yhteensä	4 156 393	3 984 030	4 200 000	5,4 %	4173	4173
TOIMINTAKATE (netto)	-3 389 662	-3 182 770	-3 414 890	7,3 %	-3365	-3365
Laskennalliset- ja sisäiset erät:						
Poistot ja arvonalentumiset	54 066	49 380	53 280	7,9 %	53	53
Tulot	205 145	190 140	199 720	5,0 %	200	200
Menot	999 509	967 720	977 300	1,0 %	1 013	1 013
KOKONAISTULOT	971 875	991 400	984 830	-0,7 %	1008	1008
KOKONAISMENOT	5 209 968	5 001 130	5 230 580	4,6 %	5239	5239
NETTO KUSTANNUS	-4 238 094	-4 009 730	-4 245 750	5,9 %	-4 231	-4 231
Vakituisen henkilöstö	46,06	51,08	0,00	-100,0 %	0,00	0,00
Tilapäinen henkilöstö	19,34	15,09	0,00	-100,0 %	0,00	0,00